

UNIREA POPORULUI

ABONAMENTUL:

Pe un an 360 Lei.

Vechii abonați au de plătit încă 70 Lei pe anul acesta.

Abonamentele se plătesc numai înainte!

Înscrisă în registrul publicațiilor periodice al Tribunalului
Târnava-Mică sub Nr. 3—1933.

Intemeietori: † Al. Lupeanu-Melin și Iuliu Maior.

Proprietar și director: IULIU MAIOR

Redactor: SEVER BARBU

Adresa: BLAJ, jud. Târnava Mică. Telefon Nr. 68.

ANUNȚURI ȘI RECLAME

Un șir Corp V, adică de lărgimea a
doi milimetri, Lei 12. Lărgimea de
1 centimetru Lei 60.

Al treilea an de război

Cu ziua de 22 Iunie c., am intrat în al treilea an de război contra bolșevismului. Vecinii noștri fără Dumnezeu din Răsărit ne-au sfâșiat adânc trupul și sufletul Țării noastre acum trei ani de zile. Generalul Ion Antonescu, care luase conducerea destinelor românești în cele mai grele zile ale istoriei noastre, isbutise în răstimp numai de un an, să refacă puterile neamului pentru a-l porni la luptă și prin luptă dreaptă să smulgă ceace ne-a fost cotropit prin silnică umilire și să ne repună în deplinătatea drepturilor noastre. Timp de doi ani de zile armata Majestății Sale Regelui Mihai I., sub înțeleapta conducere a Mareșalului Ion Antonescu, șeful statului, a știut să refacă granițele țării sfâșiate la Răsărit și să dea lumii întregi strălucită pildă de jertfă, de cinste, de bravură, și de eroism. Ean'a luptat numai pentru refacerea hotarelor ei sfâșiate, ci ca odată, noară sub Mircea cel Bătrân, Ștefan cel Mare, Mihai Viteazul și alții, pentru ocrotirea civilizației creștine, pentru mântuirea Europei de valorile păgânismului nimicitor!

Cu acelaș avânt și cu aceeaș putere de jertfă, va continua și de aici înainte neamul românesc lupta, până ce va fi pus în deplinătatea tuturor drepturilor sale.

„Tu ești Petru“...

Mergând Isus, înainte de învierea sa, în părțile Cezareei lui Filip, i-a rugat pe ucenicii săi, să-i spună, că ce părere au oamenii despre el. Unii i-au răspuns că-l cred de Ioan Botezătorul, alții că e Ilie, alții că e Ieremie sau de alt profet. Atunci Isus, curios că ce părere au ei inșiși despre el, le pune întrebarea: „Și voi cine ziceți că sunt?“ În numele tuturor îi răspunde atunci sărbătorește Simon Petru: „Tu ești Cristos, Fiul lui Dumnezeu celui viu“. Și, răspunzând Isus, i-a zis: „Fericit ești, Simone, fiul lui Iona, căci nu trupul și sângele ți-au descoperit, ci Tatăl meu cel din ceriuri. Și eu îți zic, că tu ești Petru și pe această Piatră voi zidi biserica mea, și porțile iadului nu o vor birui. Și fie îți voi da cheile împărăției ceriurilor, și orice vei lega pe pământ va fi legat în ceriuri, și orice vei deslega pe pământ va fi deslegat și în ceriuri“. Acestea le cetim la sf. evanghelist Matei cap 16, stih 13—19.

Că aceste cuvinte, rostite de Isus către Petru, sunt de o însemnătate covârșitoare, se vede de acolo că, după cum ne mărturisește sf. ev. Luca, la cap 9, stih 18, înainte de a i-le spune lui Petru cuvintele acestea, Isus „se ruga singur“. Isus însă nu avea obiceiul de a se ruga singur, decât atunci când avea de gând să făptuiască ceva foarte însemnat. Astfel, înainte de învierea lui Iosar, înainte de alegerea apostolilor, pe muntele maslinilor înainte de patima sa. Prin această rugăciune rostită în singurătate a voit el să arete, că are de gând să facă un

lucru mare, și anume, să-i dea lui Petru puterea de a fi mai marele bisericii, căpetenia apostolilor.

Acelaș lucru la întărit apoi Isus și după înviere. Căci, luând pâine și pește, le-a dat ucenicilor săi și a prânzit cu ei împreună. Iar, după ce a prânzit, i-a zis lui Simon Petru: „Simone al lui Iona, iubești-mă mai mult decât aceștia?“ El i-a zis: „Doamne, tu știi că te iubesc“. Zis-a lui: „Paște mieluseii mei“. Zis-a lui iarăși, a doua oră: „Simone al lui Iona, iubești-mă? El a răspuns: „Doamne, tu știi că te iubesc“. Zis-a lui: „Paște oile mele“. Zis-a lui a treia oră: „Simone al lui Iona, iubești-mă?“ Și s'a întristat Petru că i-a zis a treia oră „iubești-mă“ și i-a zis: „Doamne, tu toate le știi, tu știi că te iubesc!“ Zis-a lui: „Paște oile mele“.

Potu-se cuvinte mai limpede decât acestea: „Tu ești piatră și pe această piatră voi zidi biserica mea“ și „paște mieluseii mei“, „paște oile mele?“ Ce mieluseii și ce oi, că doară Isus era sărac lipit pământului? Mieluseii sunt deci credincioșii lui Isus, iară oile sunt mamele lor, adică episcopii și preoții. Așadară Petru este piatra pe care și-a zidit Isus biserica și este mai marele păstor nu numai ai mieluseilor, ci și al oilor lui Isus.

Isus i-a pus lui Petru nume special, numele de „piatră“, ca să arete că biserica sa este zidită pe piatră, ca vărsându-se a-pele și lovind râul în casa aceea (biserica) să nu o poată clăti, pentru că este zidită pe piatră, după cum ni-se spune la Luca 6, 48.

Și-apoi, precum sfinții e-

vangheliști îl înșiră pe trădătorul Iuda totdeauna cel din urmă, întocmai așa-l înșiră pe Petru, căpetenia lor, totdeauna cel dintâi. Astfel de pildă când dau seama despre învierea fetei lui Iair, ori când arată frica de moarte a lui Isus pe muntele maslinilor, ori când povestesc vindecarea prin Petru a șchiopului din naștere.

Mai mult, până și poporul nostru de pretutindenea totdeauna despre Petru ne povestește că a umblat cu Dumnezeu pe pământ, iar, vorbind de cei doi corifei ai apostolilor, nici când nu-l pune pe Pavel înaintea lui Petru, ci totdeauna așa: Petru și Pavel. Iar când îi sugrăzevește, totdeauna pe Petru îl pune în dreapta lui Pavel și nu întors.

Că apoi Petru a fost conștiu de această mare vrednicie a sa, se vede de acolo că în ziua de Rusalii Petru a predicat în numele apostolilor; că Petru a primit în biserică pe cei dintâi Evrei și în Cezarea pe cei dintâi păgâni; că Petru a făcut cea dintâi minune, vindecând pe șchiopul din naștere în fața ușii bisericii; că Petru a poruncit să se aleagă un nou apostol în locul rămas gol după moartea lui Iuda; că părerea lui Petru a fost primită și în cel dintâi săbor al apostolilor ținut la anul 51; că sf. Pavel tot lui Petru i-se prezintă mai întâi după întoarcerea sa la Cristos.

Toate acestea sunt fapte și dovezi, cărora nu li-se poate zice împotriva.

Că sunt unii creștini cari nu vreau să-l recunoască pe Petru de căpetenie al apostolilor și nici pe urmașii lui, pe Papii dela Roma, de căpetenii ai bisericii lui Cristos, n'are a face. Orbii oare nu pot spune că nu

este soare, nici lună, nici stele, fiindcă ei nu le văd? Dar soarele totuși există, și luminează și încălzește. Există și lună și stele, pe cari le vedem cu toții seara și noaptea.

Patru sute de milioane de creștini catolici recunosc că Petru este căpetenia apostolilor, iar urmașii lui, Papii dela Roma, căpeteniile bisericii. Iar noi, Românii uniți, suntem fericiți că ne numărăm printre aceste patru sute de milioane și că din lumina primită la Roma am dat întreg neamului românesc lumină și moralitate, și suntem siguri, că vom continua să o dăm și de aci înainte, atâta vreme cât va mai trăi și numai unul singur dintre noi pe acest pământ.

Părintele Iuliu

De prin sale

P. S. Ioan Bălan în protopopia Bocșei Montane

În vremurile de restriște de acum, poporul nostru românesc mei mult ca oricând caută alinare sub aripa oblăduitoare a Bisericii lui Cristos. Mancând din această constatare, Preasfințitul Episcop Ioan al Lugojului și-a reluat seria vizitațiilor canonice, căutând pe credincioșii din protopopia Bocșa montană la ei acasă, întărindu-i în credință și ridicându-le moralul cu îmbărbătări neșovăelnice pentru lupta dreaptă a vieții pentru Cruce și Dreptate. În toate părțile din tot parcursul drumului apostolic, P. S. Episcop Ioan a fost așteptat cu bisericile tixite de credincioși, cu coruri și fanfare, cu în-

sufletire vrednică de laudă, ceace dovedește că poporul arde de dorul de a asculta cuvântul Domnului, adevărat balsam care înalță sufletul lor trudit și istovit Iată cum s'a desfășurat această vizitație canonică:

În dimineața zilei de Duminică — 23 Mai 1943 — P. S. Sa, însoțit de p. canonic Ioan Ploșcariu, de P. E. Sasu protopop și de primnotarul consistorial P. Patriciu Tuțescu, a vizitat Bocșa montană, unde se află scaunul protopopes, continuând în 24—29 în parohiile: Ocna de fier, Târnova, Ramna, Vermeș, Izgar, Sângeorge, Sculea-gătaia, Zorlențul mare, Fârliug.

È de amintit că în fiecare zi P. S. Sa a făcut două parohii și a ținut slujba și predică. Peste tot a ținut ședință cu curatoratul bisericesc, cu Reuniunea de Femei, — cari sub președinția harnicelor preotese împodobesc st. biserică, — cu tineretul, organizat în reuniuni. Deasemeni, în fiecare parohie, P. S. Episcopul personal a inspectat: viza spirituală, administrarea averii bisericesti, s'a interesat de aproape de presa bună, de moralul credincioșilor. În același timp a însuflețit pe credincioși, ca să fie tari în credință și să fie recințiți la datorie, spre a ieși biruitori din aceste vremuri grele.

Preasfințitul Episcop s'a reîntors la reședință cu cele mai bune păreri, fiind pe deplin mulțumit de cele văzute și constatate.

Laudă și mulțumită lui Dumnezeu pentru toate!

Serbare școlară la Livezeni

Tot școala de copii mici Nr. 1 din Petroșeni a dat o serbare la 14 Iunie în com. Livezeni copii sau produs și a c. b. ne. Publ. cul. a rămas pe deplin sat sfăcut adm. rând pe micii copilaș.

GRAUNȚE SUFLETEȘTI

Dorul după Dumnezeu

Istoria din cele mai vechi timpuri și până azi ne spune că dorul după Dumnezeu l-au avut toate popoarele pământului, de-ar fi fost ele oricât de sălbatice, oricât de învățate, oricât de nelegiuite și oricât de destrăbălate.

Acest dor înalt îndemna pe fiecare popor, după felul vieții lor, mai bune sau mai rele, să lege o prietenie cât mai bună cu Stăpânul lumii. Stăpân socotit cu mult mai puternic decât oamenii, căruia deci trebuie să i-se închine și să-i aducă jertfe, precum au și făcut. Mai credeau că dela această prietenie atârna fericirea sau nefericirea lor, dupăcum credem și noi.

Această legătură de prietenie a oamenilor cu Dumnezeu, întreținută cu închinăciuni și jertfe, cu altă vorbă se numește religie. Religia dimpreună cu bună purtarea sunt cele două lucruri de căpetenie, prin cari oamenii se deosebesc de animale, fiind prin acestea mai presus decât ele.

Să vedem însă, cum s'a născut religia?

Mintea omului e ca și a copilului, ce te întreabă de o mie de ori pe zi, să-l lămurești că ce este asta, ce este cealaltă și așa mai departe, că cine a făcut masa și cine a făcut casa și celelalte. La ceace li răspun-

dem, că asta e masă și cealaltă e casă, că și pe una și pe alta le-a făcut tata.

Așa și oamenii, văzând lumea, adică pământul cu ce este pe el și soarele, luna și stelele de pe cer, au judecat cu mintea lor, că trebuie să fie o ființă mai puternică, care a făcut lumea și o și conduce, că această ființă puternică este mai presus de lume și se cheamă Dumnezeu. Ori această judecată sau credință asupra lui Dumnezeu cu timpul a trecut în mintea popoarelor drept un adevăr sigur.

Dar mintea omului a mers mai departe cu întrebările zicând: Ce sunt eu? De unde sunt eu? Unde voi merge eu după moarte? Cum va fi după moarte? Și la toate aceste chinuitoare întrebări, mintea omului s'a străduit să deie și răspuns. Iată, așa s'a născut religia.

Dar cine a sădit în om aceste întrebări, acest neastâmpăr, sau mai bine zis, acest dor după Dumnezeu, care a zis: „Să facem om după chipul și asemănarea noastră“? Fiind însă vorbă de dorul după Dumnezeu, vedem cu toții că de-am avea orice, tot nu suntem mulțumiți. De unde și vorba Sf. Augustin: „Ne-ai făcut pe noi pentru tine, Doamne, și neliniștită este inima noastră până nu se va odihni la

FOIȚA

„UNIRII POPORULUI“

Flori din Holod

Căpitane, căpitane,
Nici îi plăt, nici îi carne
Numai vizită de haine.
Cătăntrea-și fără frică
D'ar fi mândra mea mai mică
Cătăntrea-și și un an
D'ar fi mândra căpitane.
Nu mă lua, Doamne'n grabă,
C'amu mi-l lumea mai dragă,
Că mă ia mai dup' acea
Dacă m'oi urî cu ea.
Căpitane, căpitane¹⁾
Lasă-mă pe săbășag²⁾
Să fac mândrill vîgășag
Lasă-mă numai p' o lună,
Să fac mândrill vole bună...

Vino mândră după mine
Cam acasă sease ghine
Șeul vinde din ele două
Ca să-ți cumpăr cărpă nouă.
Horire-aș, horile-mi vin
Dar nu știu, că mi's străin.

1) = concediu
2) = voie bună

Horire-aș, horile-mi plac,
Dar nu știu, că mi's sărac.
Iubește mândră iubește
Dar bine te sămălește³⁾
Nu tabl pe ori și cine
Să-ți faci neamul de rușine,
Că iubește om frumos
Să semene'n neamul nost.

ALEXANDRU VĂCĂRESCU

Urare la nuntă

Din Veștem, jud. Sibiu

Cinstiți oaspeți,

Pentru tinera pereche,
Ridic un pahar cu vin
Și doresc, ca să-le'nchin
Totdeauna ca să fim
Sănătoși, precum dorim.
Așa se zice și este:
O, Doamne sfinte, privește
Veselia ne-o 'ntărește.
Eu vă închin cu paharul,
Domnul vă 'nmulțească darul
Iar nunu să mulțumească,
Și tinerii să trăiască.

3) = calculează

Nune, 'nchină mai departe,
Ca s'avem cu toții parte,
Bărbați și femei,
Ca în cana Galilei
La nunta cea de demult,
Când apa 'n vin s'a făcut.
Așa, Doamne, și aici,
La acești oameni vrednici,
La această bună casă,
Ne dăduși frumoasă masă,
Foarte 'ntrumusețată, bine,
Tot cu daruri dela tine
Cât nouă ne-a trebuit
Nimica nu ne-a lipsit.
Stăpânii, gazde de case,
Să aibă zile frumoase,
La mulți ani cu bunătațe,
Cu pace, și sănătate!
Mesenilor dimpreună,
Le poftim viață bună,
Totdeauna ca să fim
Sănătoși, precum dorim,
Nunta ast' așa să fie,
Jucați toți cu bucurie,
Bătrânii toți să trăiască,
Tinerii să 'mbătrânească!

Auzită dela Gheorghe Ogreaan, pădurar de Pr. VALERIU CRIȘAN, Șercaia

DIN POPOR

Trag la rău la năcaz mare,
Ca boul la dealul mare.
Boul trage și hegnește
Ajunge'n deal, și hodinește;
Dar eu trag și nu hegnesc
Ajung în deal n' hodinesc
Și mai departe pornesc:
Sărmână inima mea,
De-ar vedea o cineva
Ar sta 'nloc și s'ar mira
Cum mai pot călca iarba.

Din comuna Săncraia-Alba
Teodor Tocaciu

Săta minții

Ierte-l Dumnezeu pe moșul meu, că, Doamne, cuminte mai era, și isteție lucruri mă mai învăța!

Imi aduc aminte că într-o iarnă — în copilărie, nu știu de câți ani voi fi fost, — întorcându-mă de pe ghiță, unde fussem cu „patinele“ sau „mățele“ cum le ziceam noi, pe vale în sus până aproape de Șoala, și pe Viza în jos până aproape de Copșa, am vrut să spun și eu noutățile pe care le-am auzit dela alți copii. Și anume unul, căruia noi îi ziceam „Chiba“, zicea că are martori pe Marcu și pe Vășălicul Pintii, că într'un lac, lângă vale, a spart ghița, și

line". Adică dorul omului după Dumnezeu, sădit în noi oameni de El, tot numai în Dumnezeu se potolește.

Păgânii, în greșeala lor, se închinau la mai mulți dumnezei, peste cari însă era unul mai mare. Cum de au ajuns la așa rătăcire? Pentru că ei n'au cunoscut Sf. Scriptură. Nouă, cari o cunoaștem, ne este ușor, căci în Sf. Scriptură Dumnezeu s'a descoperit oamenilor în Legea Veche prin profeți și în Legea Nouă prin Isus Cristos, Mântuitorul, ca oamenii să-l cunoască așa cum este: un singur Dumnezeu în trei persoane: Tatăl, Fiul și Spiritul Sfânt și să nu mai rătăcească ca păgânii, precum să-l și iubească așa cum trebuie, lucru pe care Biserica lui Cristos ni-l spune clar, pentru a și ajunge la El.

Pr. Oct Fulicea

Pentru Palatul Invalizilor proștii din Arhidieceza de Alba Iulia și Făgăraș cu sediul în Blaj au contribuit cu suma de 175.491 Lei, iar școlile din Blaj cu Lei 87.533. Cu totul s'au vărsat deci 263.024 Lei în acest scop.

Și Statele Unite vor avea armată regulată. Până acuma Statele Unite din America de Nord nu aveau armată regulată, ci numai soldați pe cari li plătea după învoială. Văzând însă că țara nu se poate apăra pe bani, a hotărât să-și înființeze și ei armată regulată, cum este în țările europene.

Di Mareșal Antonescu în mijlocul ostașilor pe front

Conducătorul Statului, di Mareșal Ion Antonescu a cercetat unitățile de luptă românești, cari stau de straajă, pe pământ străin. A fost vizitată divizia vânătorilor de munte, oțelită în luptele dela Capela, Don și Caucaz. Pentru vitejia ei, această divizie a fost numită „divizia de oțel“.

Di Mareșal Ion Antonescu a stat de vorbă cu soldații, cari s'au arătat atât de viteji în luptele trecute și s'a interesat de aproape de viața lor.

În cuvântarea rostită cu prilejul acelei vizite di Mareșal a laudat vitejia soldaților, a împărțit decorații și a spus că România este hotărâtă să lupte și să învingă.

Războiul din Răsărit

În vremea din urmă, bolșevicii au încercat mai multe atacuri, în regiunea dintre Harkov, Kursk și Orel. Acolo, au adus trupe numeroase, voind să aibă un punct de sprijin, de atac și apărare. Pentru ca să-și întărească și mai mult frontul în această regiune, ei au atacat la

Orel. Cu toate că atacurile lor au fost însoțite de trupe blindate și de formațiuni de aviație puternice, au fost respinse.

La Miazănoapte, pe frontul finlandez, trupele germane au respins mai multe atacuri rusești.

Pe frontul dela Cuban bolșevicii au atacat în săptămâna aceasta din nou, încercând să alunge pe Germani și Români din această regiune.

Luptele din Mediterana

Din Africa, războiul s'a mutat acum în Marea Mediterană. Este drumul pe care-l caută Englezii și Americanii spre Europa. Mai întâi au fost ocupate insulele mărunte, Pantellaria, Lampedusa și Linoza, cari sunt între Sicilia și Africa. Atacurile aviației engleze și americane continuă acum asupra Siciliei, o insulă destul de mărișoară.

În luptele cari s'au dat în aceste zile în Marea Mediterană, avioanele germane și italiene au scufundat mai multe vapoare engleze și americane.

Tot în cursul săptămânii trecute aviația engleză și americană a deslănțuit puternice atacuri asupra orașelor italiene.

Ungurii-s sinceri?

Di Kállay, prim-ministrul Ungariei, într'un discurs a spus: „Cea mai de seamă datorie este înțelegerea și respectul față de drepturile întemeiate ale altora. Să aprofundăm aceea ce ne leagă și să ocolim ceea ce ne-ar putea despărți. De asemenea, să încercăm să înlăturăm obstacolele (piedeci) cari stau în calea bunei vecinătăți“.

Ei bine, până acuma Ungurii n'au făcut așa. Că asculta-l vor pe di Kállay, vom vedea.

Regele Angliei în Africa de Nord

La sfârșitul săptămânii trecute Regele George al Angliei a vizitat Africa de Nord și trupele din această regiune. Din prilejul vizitei sale, regele a decorat pe generalul Eisenhower, cu ordinul „Băii“, așa că acel general american are și el dreptul de a purta titlul de „Sir“, așa cum îl au mulți din marii boeri englezi.

Se crede însă că această vizită a avut și alt rost. Se știe că regele englez n'a mai părăsit Anglia din 1939, iar acum a plecat în Africa de Nord, ca să

au ieșit îndată de sub gheață o mulțime de pești și de broaște, cari au fugit și s'au ascuns prin zăpadă, așa încât n'au putut prinde nici un pește și nici o broască.

— Dar mari erau peștii și broaștele? —
— Întrebă moșul meu, zimbând pe sub mustețe.
— Eu nu știu cât vor fi fost de mari, că nu i-am văzut, și n'am întreat pe Chiba, ca să-mi spună. Îl voi întreba, apoi îți voi spune cât au fost de mari, — îi zice eu moșului, care mi-se părea că e curios de povestea adusă de mine de pe gheață.

Mama torcea tuior, căci cam asta îi era ocupația iarna, înainte de Crăciun, și asculta și ea zimbând la povestea mea, care se vede că era rostită cu toată seriozitatea și încrederea. Mama se uita și la moșul, adevărat tatăl ei, și la mine, și părea că așteaptă ca sau eu sau moșul să mai zicem ceva.

— Încalzește-te acolo lângă sobă, apoi vino și mănă, că vei fi flămând — îmi zise moșul, aprinzându-și pe indeleto pipa, și așezându-și-o între dinții din marginea gurii, zimbând din când în când câte un norșor de fum subțire și albastru. Eu mă încălzeam la mâini, căci se vede că numai acolo simțeam frigul.

Când m'am apucat de mâncare, moșul îmi zise, punându-și pipa la o parte:

— Ascultă, măi copil, să-ți spun eu ceva, care s'o fi minte, că-ți va fi de folos în toată viața.

Tu ai văzut vara cum imblătim grăul cu mașina. Pe de o parte bagi snopul, cu paie, cu buruieni, cu negh-nă și cu tot ce e legat acolo la olaltă. Ai văzut apoi, cum prind o parte la palele, pe alta grăul, și pe alta gunoalele, pleava și sămânțele mai mici.

Oare cum gândești tu că se pot alege toate acestea atât de frumos, acolo în batoză?

— Acolo sunt săte multe — i-am răspuns eu fâlos. Sătele acelea se mișcă mereu, și ce nu poate trece prin ele, trebuie să meargă afară.

— Adecă toate se cern — îmi zice moșul, — și astfel vin curate și neamestecate, fiecare la locul ei.

— Da — răspund eu, mulțumit că moșul mă aprobă.

— Ce ai zice tu, dacă snopul ar ieși din batoză cum a intrat, adecă ar ieși tot lăolaltă, fără să se fi ales palele, grăul, sămânțele și gunoalele. — mai întrebă moșul.

— Aș zice că batoza nu e bună, și că trebuie dusă la reparat, răspund eu iarăș fâlos și mândru, că am aflat un răspuns atât de potrivit.

Mama se uita, când la unul, când la altul, căci știa că din conversația asta a moșului cu nepotul, va ieși o învățătură înțeleaptă.

— Biiine... — făcu moșul. — Acuma ascultă bine. Capul omului să-l asemănăm cu o batoză, care imblătește, nu grău, nici trifoi sau alte de felul acesta, ci imblătește și alege știrile, vorbele și poveștile oamenilor. Le cumpănește și le cern, iar ce e bun, ține; ce nu, dă afară. Mașinaria asta, care alege și cern știrile și veștile, se numește minte. Pentru a alege însă bine și a cern, e nevoie de săte, ca și în batoză, căci altcum totul ar ieși cum a intrat. Nu i așa?

— Așa e — fac eu, fără să mă gândesc, ce va putea ieși din povestea aceea.

— Vezi — continuă moșul. — Prin urechi

intră știrile și veștile din lume, ca prin coșul batozei. Prin gură ies cele auzite, pe cari noi le spunem altora. Dacă însă spunem lucrurile așa cum le-am auzit, însemnează că noi nu le-am cernut prin săta minții noastre, ci le-am dat afară așa, ca o batoză fără săte.

Omul care n'are săta la minte, acela se zice nebun, și va fi nenorocit în această viață, căci se va speria de tot ce vede și aude. Dacă însă va avea săta la minte, va cern, și ce va vedea că e cu neputință, va da afară, iar în inimă și în minte va ține numai ce e frumos și adevărat. Asta o va spune apoi și altora, și astfel vorbind, omul acela va fi om cuminte și înțelept, căci va vorbi numai lucruri frumoase, adevărate și înțelepte.

Eu ascultam, dar nu știam, ce vrea să zică moșul.

— Ascultă acum: — Învățat-ai tu la școală că peștii nu pot trăi numai în apă?

— Învățat dară... — răspund eu.

— Dar că broaștele cad peste lărnă în amonire și dorm în noroi până primăvara, de Buna-Vestire?

— Și asta am învățat-o — răspund eu cu fală, căci încă tot nu știam unde va ieși povestea moșului.

— Și acuma, cum crezi tu, că de sub gheață au putut să iese pești și broaște, și să fugă ascunzându-se prin zăpadă? Se poate lucrul acesta, sau nu?

— Nu se poate, — răspund eu cu față luminată, ca și cum aș fi descoperit cine știe ce taină. — Nu se poate dară, — continua eu, căci doară peștele nu lasă din

apă, iar dacă ar ieși, ar muri. Broasca nu poate ieși, pentru că pe timpul acesta ea e amorțită în nămol.

— Așa dară? — făcu moșul întrebător...

— Așa dară Chiba a mințit.

— Iar tu?

— Iar eu n'am folosit săta minții, adecă n'am judecat nimic, ci am spus totul precum am auzit și eu dela altul. Am fost ca o batoză fără săte.

— Bravo, fătul meu — făcu moșul. — Îmi pare bine că recunoști. Asta e un semn că mai târziu vei deveni înțelept. Ține minte deci întotdeauna: Orice vorbă vei zice, ori vei auzi, fă-o mai întâi să treacă prin săta minții.

E cam de mult de când mi-a spus moșul aceste cuvinte. Le-am fost uitat aproape cu desăvârșire. Dar lată că într'o zi, aflându-mă într'o gară, am auzit multe știri și zvonuri, dintre cari unele te făceau să râzi, iar altele să ți-se facă părul măciucă. Unii oameni chiar aveau îndăzneala să spună că cutare ordin s'a dat ca un „secret“ și „confidențial“, așa încât nu-l știe nimenca. Atunci mi-am adus aminte de povestea moșului cu „săta minții“, și am început a cern și eu, după cum m'a învățat el atunci: — Secretele confidențiale, mai cu seamă în timp de război, nu se dau la iveală, de ar fi chiar să i tragă piciea aceluia care nu vrea să spună. Acela nu-l știe nimenca, afară de cei cărora li-se cade să știe. Dar domnul acesta din gară, de unde îl știe? Și dacă e atât de mare secret, pentru ce îl spune și altora?

Ba, ce e mai curios, unii vreau să arate

Impace pe generalii francezi Giraud și de Gaule.

Suedia se teme

Știrile mai nouă spun că Suedzii au intrat la grijă mare și se tem de o invazie străină. După cum vedem, teama a început să-l cuprindă și pe Suedzi, cari au luat întinse măsuri de apărare militară și civilă.

Ce urmărește Rusia?

Stăpânul acestei țări, dl Stalin, are planuri mari, cari au crescut mult față de acelea din anul trecut. Atunci se spunea că Rusia se mulțumește cu granițele nedrepte din 1941. Acum însă pofta d-lui Stalin a crescut și vrea, nici mai mult nici mai puțin, decât să ajungă la Marea Adriatică. Voește ca în chipul acesta să subjuge toate popoarele balcanice și să facă din Rusia o mare putere pe mare. Toate aceste planuri s'au aflat din schimbul de scrisori dintre d-nii Stalin și Roosevelt și din declarațiile ministrului rusesc, dl Litvinov.

Bombardarea uzinelor de armament rusești de pe Volga

In săptămâna trecută aviația germană și-a continuat atacurile

că știu chiar și ce au de gând conducătorii țării și ai războiului, și nu se așiese, nici nu se rușinează să spună că ei au auzit din „izvor sigur“, că cutare are de gând să facă asta și asta, după război. Aceștia sunt tot oameni de aceea fără săta la minte, cari nu știu că planurile mari nu se fac în fagădău, și că „bătrânii“, spun ce au făcut, înțelepții spun ce fac și numai nebunii spun ce ar dori să facă sau ce au de gând să facă.

Secretul confidențial se încredințează unei persoane care îl poate ține, și nici decum unei guri sparte.

In alegerile parlamentare de prin anii trecuți, îmi aduc aminte că am auzit pe un candidat de deputat guvernamental, vorbind cu un locotenent-colonel, care era pentru ordine. Candidatul de deputat, un avocat dintr'un orașel, încerca să stoarcă dela ofițer secretul unui ordin primit pe telefon, dela comandantul său.

— Te asigur că n'are să știe nimenea afară de mine, — zicea și se zvârcolea avocatul.

— Ai fi dumneata în stare să păstrezi un asemenea secret? — întrebă ofițerul.

— Te asigur că da, — răspunse avocatul.

— Și eu — răspunse ofițerul, și se do-părtă.

— Așa știe un militar să-și păstreze secretul încredințat, și cu atât mai vărtos, dacă secretul poate să hotărască soarta țării și a popoarelor. Cine crede zvonurile de prin gări și de prin restaurante, n'are săta la minte, ci e ca o botoză goală, sau mai bine zis, ca slujnica popii despre care se zicea: — Bărbații au două urechi, ca știrile nefolositoare, și mai cu seamă cele rele, să între pe o ureche și să iasă pe cealaltă. Slujnica popii însă are două urechi, ca cu amândouă să adune știri nefolositoare și chiar rele, apoi să le dea afară pe gură, fără să le mai treacă prin săta minții.

N. Lupu.

asupra uzinelor de armament rusești. Așa au fost bombardate uzinele de armament de pe Volga. De asemenea au fost bombardate mai multe vapoare rusești la Astrahan.

Războiul din Pacific

In Oceanul Pacific au fost lupte de vapoare în apropierea insulelor Solomon. Au fost scufundate 9 vapoare americane. In luptă au mai fost doborâte încă 32 de avioane americane, dar au pierdut și Japonezii 20 de avioane.

Crestături

Pentru ce avem așa scumpete mare în țară?

Banca Națională a României ne arată în bilanțurile sale că banii ei de hârtie au acoperire în aur și argint, mai mare de cum cere legea. Cu alte cuvinte, moneda noastră, valuta noastră, leul nostru ar trebui să fie tare, să aibă putere mare de achiziție (cumpărare) încât cu bani puțini să se poată cumpăra marfă cât de multă.

Cam așa ar fi socoteala, dacă n'ar fi războiul și n'ar fi speculația. Leul nostru ar fi tare ca un leu iar nu săbuț și mititel ca un șoricel.

Războiul slăbește leul, fiindcă împuținează lucrătorii și împuținează marfa. Știm cu toții și ne putem convinge pe orice plată, că dacă se adună multe vite, multă marfă spre vânzare: prețurile scad. Când se adună puțină: prețurile se urcă.

Pe timp de război, marfa e blocată, dar mai și rămâne. Cerealele le duce armata, dar ne mai lasă și nouă. Se rechiziționează lâna, dar nu toată. Se ia talpă, pielărie: dar numai o cotă (anumită măsură) Se iau cai, trăsuri, hamuri, dar mai și rămân. Ziceam tocmai că războiul e o pedeapsă dela Dumnezeu pentru răutatea oamenilor. Și pedeapsa trebuie să o simțim cumva, că de aceea e pedeapsă. Ne distruge (pustiește) nu numai oamenii cei mai viguroși, ci și bunuri materiale. Insuși marele general francez, care a fost Foch, spunea adeseori că pacea e mai presus decât războiul. Dar ce să faci, dacă oamenii sunt răi, nu se înțeleg, nu trăesc în iubire, ci s'ar mânca unii pe alții. Urmările nu pot fi decât ciocniri afurite, nimicitoare, producătoare de jale și amar. Cine știe când Dumnezeu va lumina min-tea conducătorilor de popoare

să înțeleagă că mai ușor vor deslega încurcăturile cu bună înțelegere și iubire, de cât cu ură și tunuri? Ura este dela diavolul. Iubirea dela Dumnezeu.

Războiul scumpește viața fără îndoială. Rărește numărul lucrătorilor și împuținează bunurile. Bani trebuiesc mai mulți pentru aceleași lucruri. Ne putem pune întrebarea, că în ce măsură? Răspundem:

Mărfurile de import (aduse din țări străine) dispar aproape de tot, fiindcă nu se mai pot aduce. Insa în România, putem trăi destul de bine și fără mărfuri de import: cafea, ceai, stafide, masline, curmale, orez și chiar fără bumbac. Nu am trăit de când e lumea tot cu orez și și nu ne-am îmbrăcat tot cu bumbac. Ne putem lipsi de ele câțva timp. Dacă cineva nu se mulțumește cu ceai din flori de tei, poștească și aducă-și cu bani mulți ceai chinezesc.

Mărfurile adevărat folositoare precum cereale, pielărie, talpă, ne rămân cel puțin pe jumătate din câte se produc. Ba laptele, brânza, ouăle, găinile, puii nici nu simțesc urmările războiului, căci și astăzi se produc aproape ca înainte de război.

Prin urmare, scumpetea nu e îndreptățită decât la mărfurile și materiile împuținade de război și pe măsura împuținării lor. Dacă cerealele, pielăria, talpa, fierăria, scândurile, etc., s'au împuținat bunăoară la jumătate: atunci scumpirea lor ar trebui să fie numai îndoită, cel mult împătrită! Dacă ele totuș s'au urcat la de zece ori: atunci e de vină speculația. Iar speculația se face din neștiința noastră de a ne întocmi după împrejurările de război.

Mărfurile rămase libere nu trebuie să se desfacă prin speculanți, ci prin magazine publice, sub control riguros, ca sarea, tutunul, timbrele, petrolul și altele. Bine înțeles, numai până ce ține războiul.

In mare parte speculația e de vină, că într'o țară bogată ca România, ne omoară scumpetea.

Că trebuie să mergi la târg cu un sac de bani, ca să aduci o straiță de târگاș.

De vină mai sunt și cumpărătorii, după cum vom vedea de altă dată.

Gavril Todica

Ucenici

angajează i m e d i a t Tipografia și Librăria Seminarului Blaj.

Serbarea Școlii de copii mici No. 1 din Petroșeni

Școala de copii mici Nr. 1 din Petroșeni, de sub conducerea D-nei Ana Puicon, a dat o serbare la 12 lunie în sala de spectacole a Școlii primare Nr. 1. Sa jucat Piesa „Primăvara“, mici scenete, recitări, cântece și dansuri naționale cu mici copilași cari s'au prezentat foarte bine. S'au remarcat dintre copilași: Nuți Borcea, Floria Voichița, Nicu și Bianca Theban, Lily Pupăză, Le-tiția Vesa, Moisie Mircea și Margareta Gâlca. Totodată și post 11. a susnumite, de sub conducerea D-nei Valeria Besoiu, a dat o serbare cu mici copilași la care s'a jucat piesa comică: „Doctorul și păpușa“, recitări, cântece și jocuri. Copiii s'au prezentat destul de bine

La serbare a vorbit publicului președinte al școlii, Păr. unit Nicu Theban despre „Rolul familiei și al școlii în educația copilului“, fiind ascultat cu mult interes de public și îndelung aplaudat. A vorbit și Dir. prof. Vasilescu Marin, mulțumind la urmă publicului pentru participare. A mai vorbit și D-na Ana Puicon directoarea școlii în cuvinte scurte despre „Căminul de zi“, tot odată mulțumind și D-sa publicului care s'a prezentat în număr destul de numeros. Serbarea a luat sfârșit la ora 8 seara. Venitul curat a fost destinat pentru „Palatul învăliților“.

Răspuns bun unui Ungur

Dl Zenovie Păclișanu răspunde în ziarul „Universul“ unui peten, care i-a adus la cunoștință că un învățat ungar susține, că cronicarul nostru Miron Costin a ajuns om învățat bând vin din pivnițele principelui ungar Mihail Apafi, iară Octavian Goga citind poeziile poetului maghiar Alexandru Petöfi.

Iată ce spune D Sa:

Ungurii de mult se fălesc cu lucruri de acestea. Un învățat ungar înainte cu câțiva ani spunea că Dumnezeu a vorbit cu Adam și Eva ungurește, și nimeni nu s'a supărat. Altul că un Ungur a descoperit America înainte de Columb cu 492 de ani, și Spaniolii nu s'au supărat. Altul că împărăția lui Carol cel Mare și al lui Atila s'a prăbușit, fiindcă Ungurii locuiau atunci pe Volga; iar dacă Europa a rămas în viață în vremea mie de ani, și aceasta se datorește numai Ungurilor, iarăș nimeni nu s'a supărat.

Pentruce să ne supărăm de noi, că Miron Costin a devenit om mare numai fiindcă a bândit vin tare de pe Târnavă cu principul Mihail Apafi, iar Octavian Goga poet mare fiindcă a citit versurile marelui poet ungar născut din tată croat și din mamă slovacă?

Știrile săptămânii

Numărul scesta apare, din lipsă de hârtie, numai în 6 pagini

Papa și muncitorii. Papa Pius XII a primit în Dumineca de Rusalii în audiență 20.000 de muncitori italieni, cărora le-a arătat că nu prin revoluție, ci numai prin bună înțelegere se poate face mai bună soarta muncitorilor. Biserica lui Cristos a avut totdeauna la inimă soarta muncitorilor, și Papii au cerut totdeauna ca muncitorii să fie bine salariați, să aibă locuințe sănătoase, iar copiii lor să primească instrucție (nvățtură) și educație (creștere) bună.

Episcopul Hossu între preoții săi. Aflăm din ziarul „Săptămâna” din Bistrița că P. S. Dr. Iuliu Hossu, episcopul Cluj-Gherlei, a luat parte la sinodul protopopesesc de primăvară al preoților din vicariatul graniței năsădene.

Ne-a părăsit un prieten. Păr. Ioan E. Naghin, colaborator harnic la gazeta noastră, a fost numit profesor la Seminarul din Iași. Sf. Sa a părăsit Blajul Miercuri 16 Iunie după amiază. Ne-a făgăduit însă că va colabora (vini) la gazeta noastră și de aici înainte.

Academia și uniții. Ca să nu se poată plânge Românii de dincoala că numai un ortodox, episcopul Colan, a fost numit membru al Academiei Române, acuma au fost numiți și doi catolici, profesorii Iuliu Moisil și Virgil Șotropa membrii ordinari ai Academiei.

Ziarul „Curentul” despre noi. În ziarul „Curentul” s'a publicat un articol în legătură cu 25 de ani de apariție a „Unirii Poporului”, și anume în Nr. 5501. Articolul este scris bine, însă face o greșală, spunând că această gazetă ar fi fost întemeiată numai de ficiertatul A. Lupeanu-Melin, pe când de fapt întemeierea s'a făcut așa, cum se spune în truntea gazetei de amândoi, adică de Al. Lupeanu-Melin și Iuliu Maior, după cum directorul nostru a arătat o această în Nr. 1-2 al „Unirii Poporului” dela 10 Ianuarie 1943.

Încă doi tâlhari osândiți la moarte. La Cernăuți evreii Drache Bercu și Roseblatt Clemens au intrat îmbrăcați ca poliști la mulți evrei, pe cari amenințându-i cu moartea sau cu lațărul, li jefăiau. Urmărindu-i poliția, ei s'au apărut cu revolvere, dar au fost totuși prinși și osândiți la moarte. Ei au cerut grație

(milă) dela M. Sa Regele, care dacă nu va sosi, vor fi împușcați. Așa ar trebui să pățească toți hoții din țară, dar mai ales cei mari.

Întâlnire colegială la Blaj. Zi-lele trecute s'au întâlnit la Blaj elevii cari au făcut bacalaureatul înainte cu 50 de ani. Dintre 34 ieși nu s'au putut vedea decât 4, căci 22 au murit, 3 au rămas în teritorul cedat, iar 5 sunt bolnavi. Intre cei 4 elevi bătrâni este și protopopul Enea Pop Bota din Luduș și preotul pensionar Nicolae Racovițan din Silivașul de Câmpie.

S'a aflat aurul Polonezilor. Bieții Polonezi, când au fugit dinaintea Germanilor, și-au trecut aurul prin România în Franța, Oprinzând Germanii și Franța, l-au dus în Africa franceză, în niște becieri din apropiere de Dacar. Că apoi când și-l vor primi înapoi, știe bunul Dumnezeu. De sigur însă că numai după încheierea păcii.

Furt de scumpeturi la o nuntă. Dra Ed. Michici din București și a serbat nunta, când deodată observă că îi lipsește cutia în care-și ținea broșa cu șapte briliante, ceasul de aur și alte scumpeturi. După multe cercetări, s'a descoperit că hoțul a fost coafeza Aurelia Damitru, care, furând aceste scumpeturi în valoare de vreo patru milioane lei, le-a vândut cu abia 350 mii lei unui ceasornicar și unui comerciant. Toți trei stau acuma la răcoare.

Amintiri despre Blaj aflăm în Nr. 649 din 17 Iunie al „Tribunei” dela Brașov. Ziaristul Gh. Bleda reproduce povestirea dlui Romul Rusu despre felul cum au asezat elevii dela Blaj în anul 1882 tricolorul pe triatra Libertății și cum elevul Feldioreanu din cl. V. a luat asupra sa toate și apoi a fugit în Vechiul Regat.

În atențiunea oficiilor parohiale și protopopești. Toate parohiile, cari nu dispun de „Catehismul” cl. 1-2 ediția pentru cateheți și de „Dreptul Canonic Oriental, vol. I Prolegomene” de Dr. T. Bran, le pot primi gratis, dela subsemnatul. Cererile se vor adresa oficiilor protopopești, cari prin aceasta sunt rugate a le centraliza pe district și a le trimite deodată, apoi la rândul lor să primească și să distribuie cărțile. Asta, pentru a se putea expedea mai ușor și cu mai puțină cheltuială. E interesul fiecărei parohii să se grăbească cu cererea, până nu se isprăvește stocul. Dr. Nic. Brinzeu, prepozit, Lugoj.

Telegrame cu răspuns obligatoriu. Direcțiunea Generală P. T. T. asumându și rolul de intermediar între expeditorii și primitorii telegramelor, va introduce

dela 1 Iulie a. c. noul serviciu „Telegrame cu răspuns obligatoriu” care prezintă avantajul că, pentru suprataxa de lei 30, pe lângă taxele tarisre, oficiul destinat este obligat a obține din partea destinatarului chiar în momentul înmăării telegramei răspunsul cerut de expeditor.

Noi și ei. Ne tot vorbesc de rău și ne batjocoresc într'una și fără întreropere. În 1918 noi am primit Clujul cu abia 622.842 metri pătrați pavaj de străzi, și cu abia 218.928 m. p. pavaj de trotuare. Le-am predat Clujul în 1940 cu 1.773.384 m. p. pavaj pe străzi și cu 433.137 m. p. pavaj pe trotuare. Și totuși susținem mereu că suntem un popor fără cultură.

Doi scriitori de ai noștri jubilanți. Păr. prepozit dela Lugoj Dr. Nicolae Brinzeu implinește anul acesta 60, iară Păr. protopop penzionar Dr. Elie Dăianu 75 ani de viață. Amândoi sunt scriitori bisericesti de seamă. Le dorim sănătate și viață îndelungată, spre binele bisericii noastre și a neamului.

Ajutor pentru gazetă am primit dela abonații noștri Ioan Moldovan din T. Cmandru-Târnavă Mică Lei 30, dela Gabariu Petru Nr. 4790 din Nădlac Lei 30 și dela Negrea Ioan Nr. 10.710 comuna Adămuș Lei 50. Banul Dumnezeu să-le răsplătească înmii.

Ajutoare date de Consiliul de Patronaj. Duminecă în 20 Iunie Consiliul de Patronaj a colectat din nou bani pentru ajutorarea familiilor celor concentrați. Ceice ați dat cât mai mult, bine ați făcut, pentru că acest Consiliu de Patronaj a împărțit până la 31 Martie 1943 suma de lei 638 milioane 403 mii 113 lei.

Și amenziile se scumpesc. Aflăm din Monitorul Oficial că și amenziile judecătorești se ridică la de 5 ori cât au fost până acuma. Cea mai mică amendă va fi de aici înainte de 250 lei. Cine nu o poate plăti, face o zi de închisoare.

Bolșevicii tot bolșevici. Nu de mult dl Stalin a adus la cunoștința Englezilor că a desființat școala de propagandă numită komintern a bolșevismului. Cu toate acestea radio Moscova și acuma își încheie fiecare emisiune cu cuvintele: „Proletari din toate țările, uniți-vă”. Numai când vorbește în limba engleză, nu adaugă această chemare.

Doi muncitori omorâși de gazuri în fântână. Dl Antoniu Celemare din Constanța l-a rugat pe fântânarul Mihai Avram, să-i sape o fântână. Acesta i-a săpat o de jumătate, și urmând

cele două zile de Rusalii, a astupat-o cu niște scânduri, ca să nu cadă vreun copil înăuntru. A treia zi de Rusalii el a continuat să sape mai departe, i-s'a făcut însă rău și s'a rugat să-l scoată afară. După el a intrat în fântână muncitorul Nicolae A. Radu care a murit îndată ce s'a coborât. După el a intrat ca să-l scoată tătara Abduraza Omer Ciampil, care și el a murit numai decât. Pe amândoi i-au scos morți pompierii, coborându-se în fântână cu măști.

Luptă între un om și un lup. În noaptea de 12 spre 13 Iunie țărânul Toader Căpătină, în etate de 37 ani, din comuna Angheelești, jud. Putna, dormind pe prispa casei, a simțit că ceva îl apucă de față. Desmetecându-se a aflat cu groază că era un lup, care voia să-l sfășie. L-a prins iute de grumaz și apoi a zburat cât a putut. Spre noroc au venit vecinii cari au omorât lupul, despre care se spune că a fost turbat.

Mort înviat. Moșneagul Jieger Carol din Arad a intrat în seara zilei de 13 Iunie în restaurantul București, ca să mănânce. După ce mănucase și beuse bine, căzu sub masă mort. Birtașul, chelnerul și un polițist îl duseră acasă și îl întinseră ca pe un mort, după ce polițistul luase și covenitul proces verbal. Dimineața însă moșneagul s'a trezit sănătos și, cam mirat cum a ajuns acasă, a plecat la plimbarea-i obișnuită.

† Aurel Peculea, fiul Păr. Aurel Peculea din Cergăul-Mare, jud. Târnavă Mică, fost administrator la o fabrică de cherestea a Intreprinderilor Forestiere Române a adormit în Domnul în ziua de 9 Iunie 1943, după lungi și grele suferințe, fiind împărțit de mai multe ori cu sfintele taine ale moribanzilor, în etate de 33 ani. Înormântarea a avut loc în ziua de 11 Iunie 1943, în cimitirul bisericii gr.-cat. Cergăul-Mare. În veci pomenirea lui!

Atențiune!

Un singur număr de gazetă în 8 pagini, trimis cetitorilor noștri acasă, ne costează aproape 40.000 Lei. Deci 52 numeri peste 2 milioane Lei. De unde să plătim noi atâția bani, dacă D-voastră, iubii cetitori, nu ne trimiteți abonamentul?

Vă rugăm deci, înțelegeți greutatea noastră și ne trimiteți abonamentele înainte. Altfel nu putem exista.

DOCTORUS SATEȘOR

Tifosul exantematic

(Urmare și sfârșit)

Suntem în timp de războiu, trăim vremuri destul de grele, dară nu așa de grele ca în războiul trecut, că Țara nu ne-a fost călcată de dușman. — Tifosul exantematic în războiul trecut a omorât dintre ai noștri — în armată și civili, — nu cu zecile, cu sutele, cu mii, cu zecile de mii, ci cu sutele de mii. Mai mare prăpăd a făcut exantematicul la poporul nostru, de cum au făcut la toate armatele dușmane.

Știm, și nu trebuie să o dăm tăcerii, că de când e lumea și s'au purtat războaie, — până la războiul trecut, înfără de noi, de Rusia, de Serbia și alte țări din răsărit, și, să nu vorbim într'un ceas rău, până la acest războiu — totdeauna, toate armatele aveau mai multe pierderi de oameni, prin boli molipsitoare, ca prin armele de luptă. Că, până acuma, nu am fost năpăstuiți de boale molipsitoare, aceasta o datorăm măsurilor de prevenire luate din timp și „norocului“.

Ce măsuri s'au luat?

Bolile cari obișnuit prăpădeau armatele, în trecute vremi, erau; variola zisă pe sate vărsat negru, cholera și febra tifoidă zisă pe sate tifosul de burtă și dezinterie, dar, din fericire, „ac de cojocul“ acestora s'a aflat; este vaccinarea, sunt „inoculările“, cari se fac în armată.

Norocul

De exantematic ne a scăpat norocul. Vaccin adică „ac de cojocul“ exantematicului până astăzi nu s'a aflat, să fie așa de bun ca inoculați fiind cu el să fim asigurați — păziți față de această boală, așa, că, am trăit și mai trăim cu groaza în spate, rămându-ne singura scăpare paza față de păduchi și voia norocului. Noroc de a nu ne mușca un păduche infectat cu exantematic, că doar, cine a făcut războiu, să nu fi avut păduchi?

Trăim în aceste zile, când din Rusia am venit, care cum numai noi o știm. Pe cuprinsul Țării, prin acei dintre noi, cari s'au întors bolnavi, s'a adus exantematic. Țara este presărată cu bolnavi de exantematic, așa că tifosul exantematic ne pândeste'n

deaproape, la tot pasul, în tren, la o adunare, la șezetore sau de oriunde putem lua păduchi.

Aminte să ne fie că exantematicul, aceasta boală chinuitoare și ucigătoare, se la numai prin păduchi; de aceea — cum exantematicul ne vine totdeauna din Rusia, — când cei dragi ai noștri se întorc dela „datorie“, ei să-și facă mai întâi o baie, să se tundă peste tot și să se ungă cu petrol, pe părțile păroase — cum făceau în armată, — că un păduche cu exantematic poate fi „un ciomag, la un car de oale“.

Med. Lt. rez. Dr. I. Frățilă

Cunoștințe folositoare

Concursuri agricole

Ministerul Agriculturii organizează și în anul acesta, prin Comisiunile Agricole județene, diferite concursuri agricole, la cari cei mai harnici agricultori primesc frumoase ajutoare în bani și în unelte agricole.

Astfel, în județul nostru vor avea loc următoarele concursuri: Concursul intercomunal (dintre comune) al ogoarelor, concursul platformelor (gropi acoperite) de gunoi și al silozurilor (gropi) pentru nutreț murat, concursul porumbului și concursul cartofului.

La concursul intercomunal al ogoarelor vor lua parte, premiindu-se, comunele cari vor face dovada că au făcut cele mai multe arături până la data de 1 Septembrie, față de pământul arător al comunei respective.

La concursul platformelor vor lua parte agricultorii cari s'au înscris la Ocoale și Camere și cari doresc să-și facă gropi sistematice pentru pregătirea gunoierului în condițiuni cât mai bune. — Inginerii Agrovomi dela Camere și Ocoale vor da în mod gratuit sfaturi la fața locului, supraveghind îndeaproape modul cum se execută lucrarea, iar Camera Agricolă va pune la dispoziție cimentul necesar pe care și l-a procurat la timp.

Cele mai bune platforme se vor premia la Ocol, cei mai buni pe Ocol vor lua parte la premierea pe județ, iar primii pe județ vor lua parte la concursul național pe țară, care va avea loc într'un cadru sărbătoreț la București, unde și anul trecut județul nostru a avut cinstea să câștige 2 premii, și anume premiul I, pe țară cu agricultorul Gheorghe Călea din Spini și premiul III, pe țară cu agricultorul Ion Popa din Hundorț.

În același fel se va organiza și concursul silozurilor (gropilor) pentru nutreț murat.

La concursul comunal al porumbului vor lua parte agricultorii din comunele unde s'au ținut cursuri în acest scop, dacă sunt cel puțin 15 concurenți, cari cultivă de la 1 ha porumb în sus, premiindu-se cei mai buni, adică cei ce seamănă o sămânță aleasă, într'un asolament (fardăș) potrivit, într'un pământ îngrijit și bine pregătit și fac la timp 3 prașile (sape).

La concursul cartofului vor lua parte toți cultivatorii înscrisi, cel puțin 30 de fiecare Ocol, cari cultivă o suprafață de cel puțin 0,5 hectare și cel mult 5 ha.

Și aici premierea se va face pe Ocol, Județ și Țară.

Sfătuim pe agricultorii noștri, să ia parte în număr cât mai mare la aceste concursuri, cari urmăresc să dovedească importanța arăturilor; folosul unei gunoi bine pregătit, care formează baza unei bune plugării; necesitatea (nesăpărata trebuință) nutrețului murat, a cărui lipsă s'a simțit foarte mult în ultimii ani; modul cum să ne asigurăm o bună recoltă de porumb și cartofi, care mai ales în aceste timpuri grele asigură hrană oamenilor și a animalelor.

Ne place să credem că plugarii județului nostru vor răspunde și de data aceasta cu aceeași înțelegere la străduințele depuse de Stat, care și în aceste timpuri grele de război, cu cheltueli ce întrec orice măsură, caută să găsească posibilitatea pentru a veni și în ajutorul armatei a doua, adică a plugarilor.

Pentru orice sfaturi și lămuriri adresați-vă Camerei Agricole și Ocoalelor Agricole.

Ing. agr. Ioan Gherman

Poșta gazetel

Mihai Iștoc, Pildești, 13.176. Din banii trimiși am introdus pe anul 1943 Lei 130, fiindcă în Ianuarie 1943 ați trimis numai 200 și nu 260 Lei. Pe anul 1944 am introdus Lei 360, rămânând pentru timbrul calendarului Lei 10, total Lei 600.

Parohia Budinț. Banii trimiși, în sumă de Lei 500, i-am primit și introdus după dorință.

Soldat Popoviciu Gh. Am primit suma de Lei 600. Din aceasta am introdus pe 1943 Lei 210, ca să fie achitat anul întreg, iar restul de Lei 390 l-am trecut pe anul 1944. Ori doară suma aceasta de 390 Lei ați trimis-o pentru camaradul Găină Ion? Vă rugăm răspundeți.

Șt. Tomuța Nr. 3970. Mai aveți de achitat pe 1943 adausul de scumpete de Lei 80.

G. Agrișan, Bușteni. Am primit c. p., banii i-am primit, din care am introdus pe 1942 Lei 200 și pe 1943 Lei 100, așa că nu sunteți achitat ca să puteți primi calendar.

Oficiul parohial Drăhotești. Am primit Lei 900 și i-am introdus la următorii abonați câte 150 Lei, nr.ii 9580, 9581, 13556, 13597, 14598, 13599. Nr.ii 9580 și 9581 mai restază pe anul 1943 câte 110 Lei, iar nr.ii 13596 până la 13599 câte 120 Lei.

Cătană Antoniu 9386. Am primit Lei 300 și i-am introdus pe anul 1942 Lei 200 și pe anul 1943 Lei 100. Mai aveți de plătit pe anul în curs Lei 200.

Preot A. Rusu. Am primit 630 Lei cu data de 4/VI 1943 și i-am introdus pe toți după cum ați dorit la fiecare câte 70 Lei pe 1943, afara cc Pascu M. Nr. 4215, care

mai are de plătit pe anul 1943 încă 70 Lei. Avocatul Vasile Moldovan cu Nr. 6741, plătit în 20/II 1943 Lei 200 și în 4/VI 1943 Lei 70, deci mai are restanță.

Păr. Nicolae Borcoman. Am primit banii cu data de 15/VI 1943 și i-am introdus după cum ați dorit DVoastră.

Onoraților Preoți care au cerut situarea abonaților din parohie le răspundem că decurs de o lună tuturor le vom trimite situația restanțierilor.

Nr. G. 1140—1943.

Publicațiune de licitație

Subsemnatul portărel prin aceasta publică în baza deciziei cu Nr. G. 1140—1943 a judecătorei Mixte Blaj în favorul executorului Banca Târnaveană S. A. Blaj pentru încasarea creanței de lei 100 capital și acc. se fixează termen de licitație pe ziua de 19 Iulie 1943 ora 18 la fața locului în comuna Țapu, unde se vinde prin licitație publică judiciară pentru struguri (teasc) în valoare de 1.500, 2 coșoțe de albine în valoare de 1.000, 500 buc. țigla veche în valoare de 1.000 și 1 tociță în valoare de lei 200.

În caz de nevoie și sub prețul de cumpărare mare.
Blaj la 16 Iunie 1943.
Delegat judecătorei
ss. GHERHEȘ

(56) 1—1

Nr. G. 1693—1942.

Publicațiune de licitație

Subsemnatul portărel prin aceasta publică în baza deciziei cu Nr. G. 1693—1942 a judecătorei Mixte Blaj, în favorul executorului Banca populară Târnaveană Blaj, pentru încasarea creanței de Lei 100 capital și accesorii se fixează termen de licitație pe ziua de 10 Iulie 1943 ora 18 p. m. la fața locului în comuna Șoroștin, unde se vor vinde prin licitație publică judiciară 2 junci Zimenthal de 2 ani în valoare de lei 10.000.

În caz de nevoie și sub prețul de cumpărare mare.
Blaj 12 Iunie 1943.

Delegat judecătorei
ss. GHERHEȘ

(57) 1—1

Delegatul judecătorei depe lângă judecătoria mixtă Alud.

Nr. 1111—194B.

Publicație de licitație

Se aduce la cunoștință generală, în conformitate cu art. 102 din Legea LX. 1908 și art. 19 din legea LXI. 1908 se vor vinde prin licitație publică, obiectele următoare: anume: 1 Casă de fier Werthaim, 1 masă de scris, 1 mașină de scris care au fost sechestrate în ziua de 6 Mai 1943 în baza deciziei Nr. 19—1943 a judecătorei Mixte Blaj în favorul următorilor Vasile Naghi din Alud, pentru încasarea capitalului de 30200 lei și accesorii, prin execuție de acoperire și care s'au prețuit la 35000 lei.

Pentru efectuarea acestei licitații pe baza deciziei Nr. G. 1111 1943 al judecătorei de pace mixtă Alud fixează termen pe ziua de 16 Iulie 1943 ora 3 în comuna Alud jud. Alba.

Toți acei cari ar dori să cumpere aceste obiecte se pot prezenta la locul sus numit spre a concura licitației, iar obiectele se putea cumpăra numai acel cari vor da prețul cel mai mare și numai cu banii plus taxa legală la stat și Corp. Portăreșilor în caz necesar mobilele vor fi vânzate și sub prețul de strigare.

Pretențiunea, care este de încasat, fac 30200 lei, capital dobânzile legale, plus accesorii până acum stabilite în suma de 400 lei.

Întrucât mobilele, care ajung la licitație ar fi fost sechestrate și de ații și accesorii și ar fi câștigat dreptul de acoperire, licitația prezentă este ordonată și în favorul acestora, potrivit art. 20 din legea LXI. 1902 și anume în favorul următorilor:
Blaj, la 2 Iunie 1943.

58 (1—1)

Portărei delegat indestinat